

Hälsa, ohälsa och det goda åldrandet i staden

Forskargruppen vård och omsorg av äldre/det goda åldrandet. Totalt 9 disputerade varav 3 professorer, 2 doktorander

Smarta och hållbara städer

Att leva med långvarig ohälsa

- Annakarin Olsson PhD vårdvetenskap
- Annika Nilsson Docent vårdvetenskap
- Britt-Marie Sjölund PhD vårdvetenskap
- Eva Dahlkvist, Medicine licentiat i vårdvetenskap
- Maria Engström Professor vårdvetenskap

Vården efter utskrivning från sjukhus

Äldre personers välbefinnande och funktionsförmåga

BAKGRUND

Antalet vårddagar för personer över 65 år uppgick 2006 till nästan 543 000. Många av dessa patienter behöver efter utskrivning från sjukhus hjälp med rehabilitering, vård- och omsorg.

FORSKNINGSPROJEKTET

Det övergripande syftet med forskningsprojektet är att studera välbefinnande och fysisk funktionsförmåga hos personer 65 år och äldre, som vid utskrivningen är aktuella för vårdplanering för olika vård/omsorgsinsatser samt rehabiliteringsinsatser i hemmet eller vid korttidsboende/rehabiliteringsboende. Patienternas upplevelser av olika former av vård- och omsorgsinsatser kommer att mätas och återinskrivningar till sjukhus kommer att belysas samt mäta närståendes självskattade arbetsinsatser.

VILL DU VETA MER OM STUDIEN

Välkommen att kontakta någon av oss på Högskolan i Gävle.

Annakarin Olsson Leg. Sjuksköterska, Med Dr.
annoin@hig.se • 026-64 86 12 • 073-055 26 25

Britt-Marie Sjölund Leg. Sjuksköterska, Med Dr.
brosj@hig.se • 026-64 87 44 • 073-076 11 96

Maria Engström Leg. Sjuksköterska, Docent
mem@hig.se • 026-64 82 15

Forskningshuvudman är Högskolan i Gävle

Forskningsprojektet

STUDIE I

- 200 deltagare från 3
- 100 personer som v
- 100 personer som v
- 60 personer som v

Datansamling sker:

- I samband med ett
- 1-1,5 månad efter u
- Cirka 3 månader et

STUDIE II

- 24 personer – 8 pers
- avseende

- Upplevelse av vård- och omsorgsinsatser vid utskrivning från sjukhus
- Upplevelsen av sin
- Upplevelse av olika rehabiliteringsinsatser efter sjukhusvistelse

STUDIE III

- Närstående till pers
- kommer vid två tillf
- levelse av vård-/oms
- 1,6 och 3 månader i
- har skrivits ut från s

En känsla av trygghet Att leva i hemmet demenssjuka

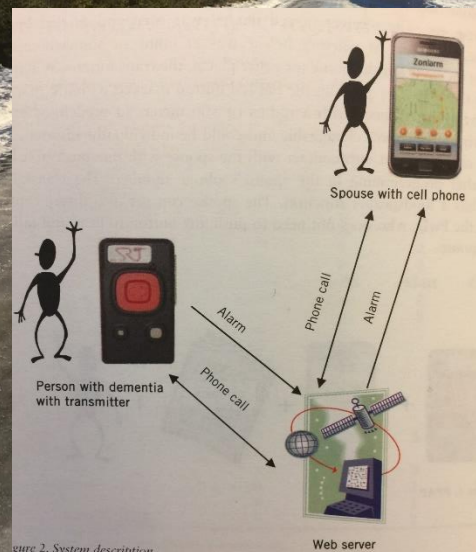

Figure 2. System description

ANNAKARIN OLSSON Daily life of PwDs and their spouses supported by a PPA

Trädgården/uteplatsen i äldreomsorgen, de boendes och personalens perspektiv

DELTAGARE

GÄVLEBORGS LÄN MED KOMMUNERNA: Sandviken, Hofors, Söderhamn och Hudiksvall
DALARNAS LÄN MED KOMMUNERNA: Falun och Ludvika
ÖREBRO LÄN MED KOMMUNERNA: Örebro, Karlskoga, Lindesberg, Hallstberg Mora, Laså och Kumla
ÖREBRO UNIVERSITET • HÖGSKOLAN I GÄVLE

BAKGRUND TILL FORSKNINGSPROJEKTET

Intresset för utemiljön vid äldreboenden har ökat under det senaste decenniet i Sverige och internationellt. Trots detta framgår det av studier att miljöns utformning inte alltid underlättar utövning och att äldre inte kommer ut i den utsträckning de önskar.

Det är av anmärkningsvärt få studier som har studerat hur en trädgård/uteplats är utformad samt samband mellan utformning och restaurativ (återhämtande) inverkan.

SYFTET

Det övergripande syftet är att studera utemiljöer för personer som bor på vård- och omsorgsboenden och dess restaurativa inverkan för de boende och personalen.

Delstudie I

Att kartlägga trädgårdens/uteplatsens utformning och karaktäristika vid äldreboenden samt personalens och de boendes skattning av trädgården/uteplatsen och dess restaurativa inverkan.

Att studera samband mellan trädgårdarnas/uteplatsernas utformning, karaktäristika och restaurativ inverkan.

(Genomföra sommaren och hösten 2011)

Delstudie II

Att via observationer och samtal studera de boendes användning och upplevelse av trädgården/uteplatsen vid två vård- och omsorgsboenden samt deras välbefinnande vid vistelse i trädgården/uteplatsen.

(Förföras sommaren 2012)

METOD

Delstudie I

Enkät I – berör frågor om äldreboendets trädgård/uteplats, utformning och karaktäristika, användning, upplevd tillgänglighet, för- och nackdelar samt upplevd inverkan på användarna.

Enkät II – [PRS] mäter hur forskningspersonerna på en given plats skattar trädgårdens/uteplatsens restaurativa inverkan.

Enkät III – EQSD beskriver forskningspersonernas hälsa

Delstudie II

Deltagande observationer, fältanteckningar och bandede intervjuer/samtal med boende. Observationerna berör vilka delar av trädgården/uteplatsen som används, vad används dessa till, av vilka, vilka aktiviteter bedrivs, vad riktat besökarna sina blickar mot, luktar och tar på, kroppspråk och svårigheter som kan ses vid användning/vistelse i trädgården/uteplatsen.

PROJEKTDELTAGARE

Eva Dahlkvist, doktorand • Annika Nilsson, fil.dr, lektor • Kirsti Skovdahl, med.dr, lektor • Maria Engström, docent

Akademien för Hälsa och Arbetsliv

Hälsokademin

Högskolan i Gävle genomför ett forskningsprojekt

Vården efter utskrivning från sjukhus

Äldre personers välbefinnande och funktionsförmåga

BAKGRUND
Antalet vårdögdygn för personer över 65 år uppskattas 2020 till nästan 543 000. Många av dessa patienter behöver efter utskrivning från sjukhus hjälp med rehabilitering, vård och omsorg.

FORSKNINGSPROJEKTET
Det övergripande syftet med forskningsprojektet är att studera välbefinnande och fysisk funktionsförmåga hos personer 65 år och äldre, som vid utskrivningen är aktuella för vårdplanering för olika vårdområden samt rehabiliteringsinsatser i hemmet eller vid korttidsvård/rehabiliteringsboende. Patienternas upplevelser av olika former av vård- och omsorgsinsatser kommer att mätas och återkopplingar till sjukhus kommer att beaktas samt mätas när återbesöks gjorts vidtagna åtgärder.

VILL DU VETA MER OM STUDIEN
Välkommen att kontakta någon av oss på Högskolan i Gävle.
Annabritt Olsson Leg. Rehabiliteringsvetare, MSc i omsorgsvård, tel + 020-83 80 11 v 0700 80 26
Britt-Marie Sjöstrand Leg. Sjukvårdsvetare, MSc i omsorgsvård, tel + 020-83 80 44 v 070 070 11 96
Marie Engström Leg. Sjukvårdsvetare, Översatt meningsfull, tel + 020-83 80 15

Forskningsprojektets tre delstudier

STUDIE I
200 deltagare från 3 sjukhus i Gävleborgs län
• 100 personer som utskrivs till hemmet
• 100 personer som utskrivs till korttidsvård
• 50 personer som utskrivs till Förenings- och Rehabiliteringscentrum
• Datainsamling sker vid tre tillfällen
• 1. 1 månad efter utskrivning
• 2. 3 månader efter utskrivning
• 3. 6 månader efter utskrivning

STUDIE II
28 personer - 8 personer från varje grupp intervjuas efter 1 månad
• Utvärdera av utskrivningsmottagningens insatser
• Utvärdera till sjukhuset
• Tillfredshet av vårdplanering
• Upplevelser av vård- och omsorgsinsatser
• Upplevelser av återbesöks

STUDIE III
Korttidsvård 18 personer som deltar i studie I intervjuas vid två tillfällen efter 1,5 månader och efter 3 månader av hjälp/omsorgsinsatser och utvärderas
• 1. 1,5 månader efter att dessa mottagande har startat ut till sjukhuset

HÖGSKOLAN I GÄVLE
Region Gävleborg

Vården efter utskrivning från sjukhus

- 82 % av personerna var undernärda eller hade risk för undernäring vid utskrivningen från sjukhuset.
- 37 % ansåg vid hemgång att de klarade IADL (handla, städa, laga mat, tvätta etc.) själva men efter 1,5 månad visade det sig att endast 5 % klarade IADL själv och efter 3 månader var det 22%.
- Vid utskrivningen hade 49 % av de äldre en ”möjlig depression”.

- 20 % angav att de inte hade haft eller var tveksamma till om de haft möjlighet att diskutera sina behov av vård och omsorg vid vårdplanering inför utskrivning.
- 49 % angav att de inte hade haft eller var tveksamma till om de haft möjlighet att diskutera sina behov av rehabilitering vid vårdplanering inför utskrivning.
- Av 89 personer med olika frakturer, främst höftfrakturer, var det 36 personer som hade haft kontakt med fysioterapeut efter utskrivning.

Upplevelse av vårdplanering och första tiden hemma – intervjustudie

- En känsla av att bli lämnad vind för våg – men ett ljus i mörkret
- Trygghet – God information, stöd, egna färdigheter/förmågor och att bli lyssnad på.
- Otrygghet – Brist på information, brist på stöd, brist på egna färdigheter/förmågor och att inte bli lyssnad på.

Äldre personers upplevelse av sin livssituation efter utskrivning från sjukhus - intervjustudie

- **Värdet av att oberoende och att klara sig själv i det dagliga livet**

*När man klarar sig själv med sina egna ben
då har man ju väldigt bra på något vis (man 80 år)*

- **Begränsningar**

Jag kan inte komma ur rullstolen längre, det kunde jag förut när jag hade protes. Då kunde jag gå och flytta mej och åka vart jag ville (kvinna 83 år).

- **Stöd**

Men det här (trygghetslarmet) det är ju en säkerhet som är otrolig det.....det är som om man hade en människa bredvid sej hela tiden. Man känner sig säker. (Kvinna 75 år)

- **Strategier**

Man måste alltid ha en "morot" vet du, det måste alla människor ha (Man 73 år)

- **Värden**

Det finns ju att köpa bär så att man är väl inte tvungen, det är väl inte det, känslan av att plocka bär utan det är ju friluftslivet, att vara ute i skogen (Kvinna 82 år).

Värdet av utevistelse

Outdoor activities as a confirmation of self through being and doing

Shifting between 'still being part of it all' and a sense of grief and loss

Striving to keep on despite perceived barriers

Aging & Mental Health, 2013

Vol. 17, No. 7, 793–800, <http://dx.doi.org/10.1080/13607863.2013.801065>

 Routledge
Taylor & Francis Group

Persons with early-stage dementia reflect on being outdoors: a repeated interview study

Annakarin Olsson^{a,b*}, Claudia Lampic^c, Kirsti Skovdahl^b and Maria Engström^{a,d}

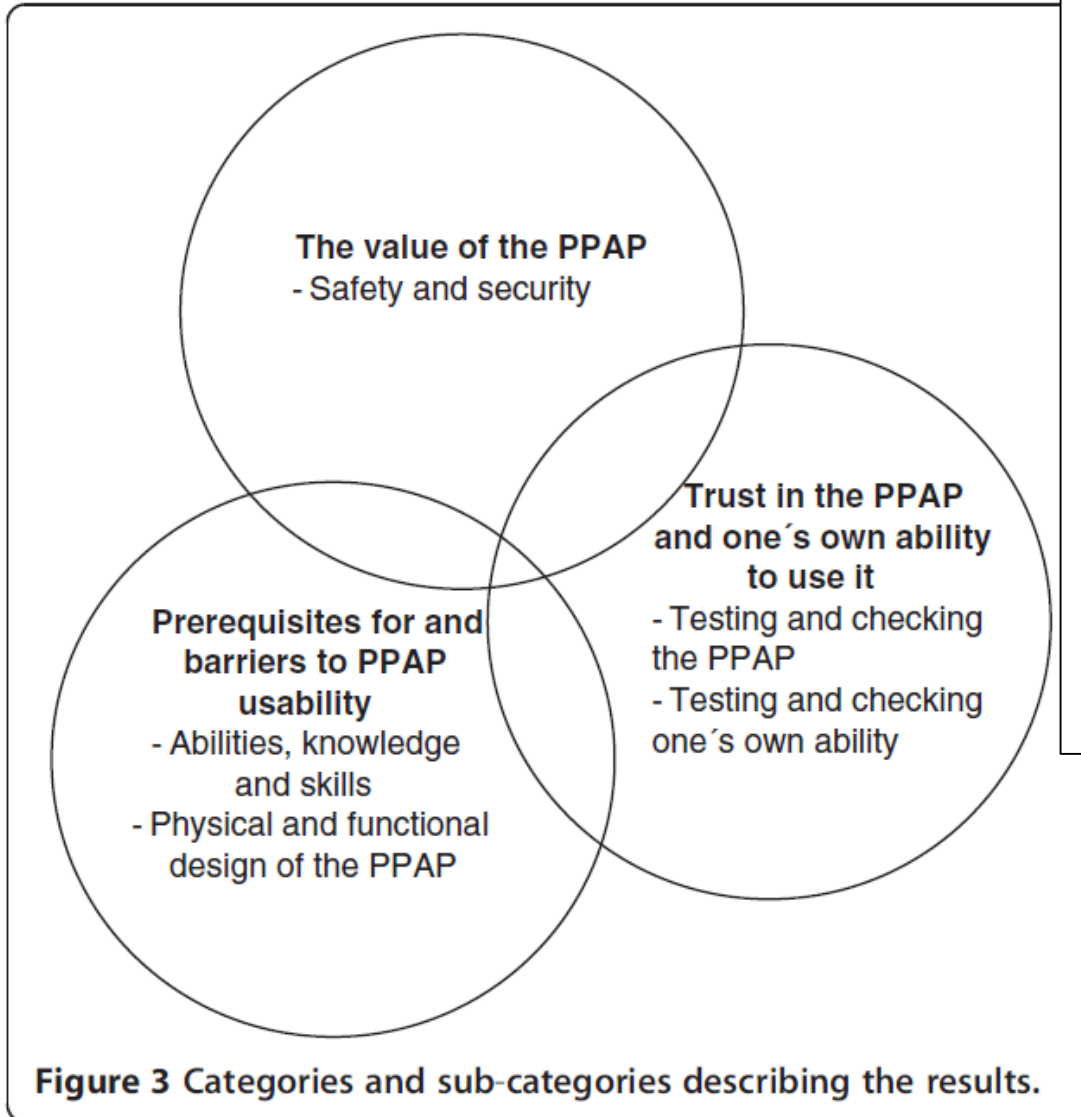
^aFaculty of Health and Occupational Studies, University of Gävle, Gävle, Sweden; ^bSchool of Health and Medical Sciences, Örebro University, Örebro, Sweden; ^cDepartment of Neurobiology, Care Sciences and Society, Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden;

^dDepartment of Public Health and Caring Sciences, Uppsala University, Uppsala, Sweden

(Received 2 May 2012; final version received 25 April 2013)

Objectives: The aim of this study was to describe how persons with early-stage dementia reflect on being outdoors.

Utevistelse – stöd i vardagen

Olsson *et al.* *BMC Geriatrics* 2013, **13**:11
<http://www.biomedcentral.com/1471-2318/13/11>

RESEARCH ARTICLE

Open Access

A passive positioning alarm used by persons with dementia and their spouses – a qualitative intervention study

Annakarin Olsson^{1,2*}, Maria Engström^{1,4}, Claudia Lampic³ and Kirsti Skovdahl^{2,5}

Abstract

Background: Increasingly, information and communication technology is being used to support persons with dementia living at home and their relatives. The aim of the present intervention study was to describe and explore the use and experiences of using a passive positioning alarm, over time, in daily life among persons with dementia

Utevistelse – stöd i vardagen

Current Topics in Care

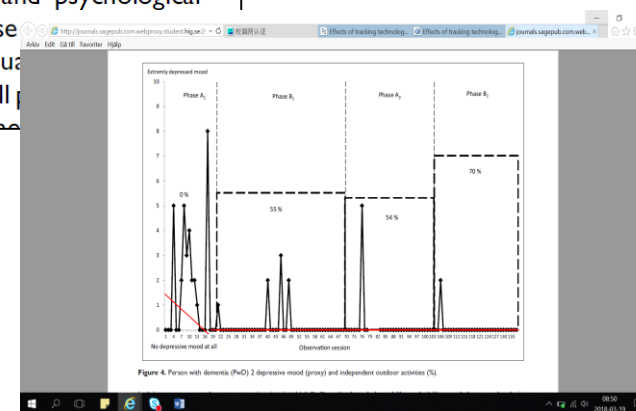
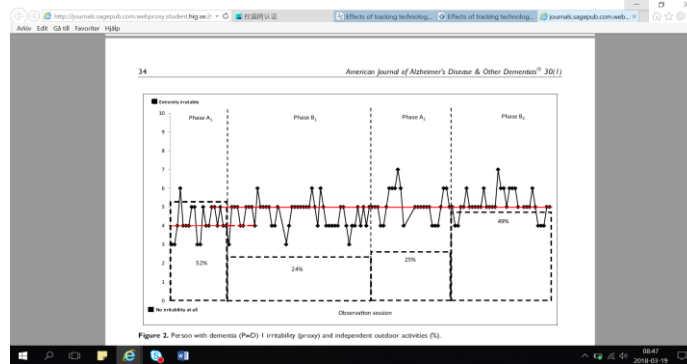
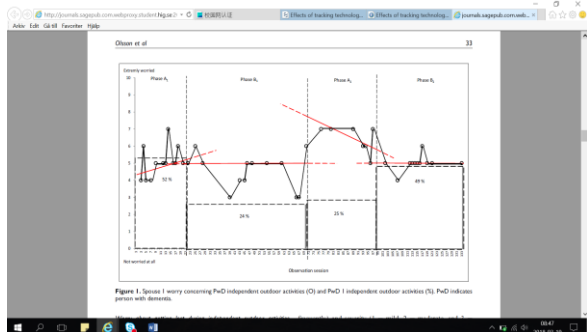
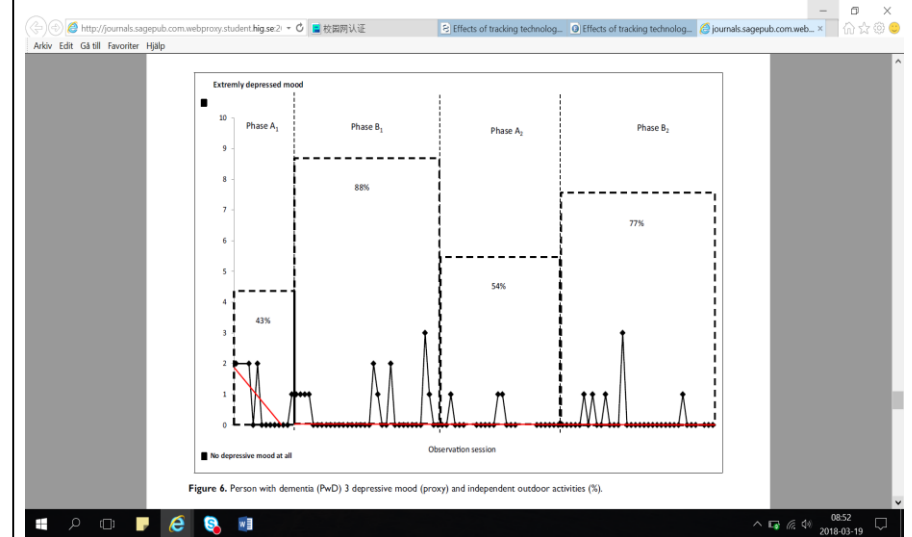
Effects of Tracking Technology on Daily Life of Persons With Dementia: Three Experimental Single-Case Studies

Annakarín Olsson, RN, PhD^{1,2}, Maria Engström, RN, PhD^{1,3}, Pernilla Åsenlöf, PT, PhD⁴, Kirsti Skovdahl, RN, PhD^{2,5}, and Claudia Lampic, PhD⁶

Abstract

Objectives: To investigate the effects of using tracking technology on independent outdoor activities and psychological well-being in 3 persons with dementia (PwDs) and their spouses. **Methods:** Three experimental single-case A₁B₁A₂B₂ design. The intervention entailed access to a passive positioning alarm and technical support. Continuous observation of independent outdoor activities among PwDs' and spouses' worries about these activities were made during all phases. **Access to a tracking technology consistently increased the independent outdoor activities of 2 PwDs. One**

American Journal of Alzheimer's Disease & Other Dementias®
1-12
© The Author(s) 2014
Reprints and permission:
sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/1533317514531441
aja.sagepub.com
SAGE

FRSKARNA
på SLOTTET

Utevistelse – stöd för att finna vägen

Trädgården/uteplatsen i vård- och omsorg -en hälsofrämjande resurs

Trädgården/uteplatsen i vård- och omsorg -en hälsofrämjande resurs

Att utforska trädgårdar vid vård- och omsorgsboenden, utformning och designinslag, de boendes och personalens uppfattning

13 kommuner och 3 regioner i centrala och norra Sverige där
totalt 87 (83%) chefer/boenden, 415 (61%) boende och 667 (74%)
personal besvarade en enkät

Resultat

- Vid 79% av boendena fanns det hinder att ta sig ut i trädgården (långa korridorer, låsta/tunga dörrar, trappor)
- Vid 59% av boendena fanns det hinder i trädgården (sluttningar, kuperad mark, träd/växter, gångar inte vida nog för rullstolar att mötas i bredd...)
- Vid 49% av boendena ingen närhet till toalett
- De boende var generellt sett mer nöjda med trädgårdens design, årstidsanvändande och tillgänglighet än personalen

Drömma sig
bort

Kravlös
uppmärksamhet

Trädgårdens grönska, restorativt värde och de boendes självskattade hälsa

72 äldreboenden, 290 boende

Resultat

Mängden grönska - "being away" – "fascination" – utevistelse – hälsa

Trädgården/uteplatsen i vård- och omsorg -en hälsofrämjande resurs

De boendes användning och upplevelser av trädgårdar vid två
äldreboenden som skattats med ett högt restorativt värde

Resultat:

Varmt tack för att Ni lyssnade!!!

